

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schuller în București, strada
Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Adunarea dela Sibiu.

„În sfârșit!” — vor fi exclamat cei mai mulți Români aflând, că după atâta liniște — liniște aparentă numai — se dă un semn de viață prin convocarea la Sibiu a unei adunări a alegătorilor români.

Dojana exprimată în cele două cuvinte poate să fie îndreptățită. Numai a acelora însă, care o fac din marea dorință de a vedea cauza națională progresând cu mai mult foc, care ca să asigure chestiei naționale succes din ce în ce mai mare, sunt gata la orice jertfă, ear' nu și acelora, care contempează, stau deoparte și așteaptă ca alții să facă totul.

Dar' și unii și alții trebuie să se gândească la un lucru: celor rămași să conducă afacerile naționale, acasă nu se poate aduce.

Pentru că trebuie să ne dăm seama de situația moștenită prin intrarea în temniță a marilor noștri luptători. Au găsit o armată, care era după luptă: chiar dacă la Cluj și în urma prigonilor crude ce au urmat după procesul Memorandului nu ne-am lăsat să fim terorizați, cu atât mai puțin abătuti dela gândul tare de a lupta înainte, totuși se vor fi aflat între noi unii oboșiți, alții nedumeriți.

Cei oboșiți se vor fi recules acum. Ear' cât despre lămurirea situației, ori cât unii și azi se tânguesc, că „e mare încercătură”, un lucru s'a înverdat pentru toți: ar fi fost o crimă națională să mai așteptăm, să se comenteze în fel și chip nu zicem inactivitatea noastră, căci mai mult decât ori-când, fruntașii români s'au frământat grozav în aceste din urmă luni, — dar' se putea naște nefavorabile comentarii, căci în public puțin se știa despre zelul, cu care cei mai mulți și buni căutau să ducă afacerile înainte.

Ori-care ar fi succesul adunării dela Sibiu, chiar de acum se poate constata următoarele:

Întreaga românie află, că și după ce ministrul de interne a sistat funcționarea organismului partidului național, s'au găsit bărbați, luptători cu inimă, care n'au pregetat a se ocupa de treburile naționale;

pentru a dovedi, că cei întemnițați, pentru noi toți, pentru a românismului cauză sufer, conducătorii

de afară au chemat la luptă mare întreaga obște românească.

Succesul adunării va fi deci măsura puterilor de care dispunem în mișcarea națională; va arăta entuziasmul ce trebuie să ne încălzească în lupta pentru drepturile noastre; va dovedi interesul ce avem pentru lucrurile publice naționale și mai presus de toate solidaritatea, care s'a manifestat în toate momentele mari ale vieții noastre românești.

Avem credința nestrămutată, că pretutindenea pe unde sunt Români, adunarea dela Sibiu numai cu bucurie va fi primită.

Nu poate fi Român, care în aceste momente de luptă să poată sta în letargie; nu poate fi Român, care se consimțită la decapitarea neamului său, ear' a sta pînăci, când ni-se iau drepturi, ar însemna moarte națională; nu poate, la nici un caz, să se găsească Român, care fie din deșertă ambție, fie din rancune personale, să desconsidere cauza, cărui se-i fie mai scump orgoliul, decât să contribuie la manifestarea imposantă a solidarității luptătorilor români.

Eată de ce noi privim cu încredere ziua de 16/28 Noembrie și nu ne îndoiim, că nici un Român cu inimă nu va lipsi dela marea apel național.

Br. Nopcsa Ferencz, prim mareșalul de Curte al Majestății Sale reginei a fost în 17 Noembrie absolvat de oficiul său. „Pesti Napló” se tânguește amar pentru dimiterea lui Nopcsa și nu-și poate explica din ce motiv s'a întâmplat aceasta, când el nu tocmai demult a dat dovezi așa de frumoase a liberalismului și patriotismului său, contribuind prin votul său din Casa-magnaților la căderea — clericalismului. — De sigur aceste „frumoase dovezi” i-au dat drumul și dela Curte.

Înfrățirea studenților, români, sârbi, slovaci și sași dela universitatea din Budapesta, despre care publicăm la alt loc un raport detaliat, îi supără foarte mult pe patrioți. Ziarul „Hozsánk” publică un entrefilet despre această înfrățire în care spune următoarele: „În anul trecut a călătorit la Budapesta dl Augustini redactorul slovac al „Tribunei” și a înduplecat pe patru studenți slovaci și 3 sârbi ca să participe la o sîrbare de înfrățire ce vor aranja studenții români. Înfrățirea s'a făcut. Mai târziu reuniunea slovacă a aranjat în localitatea „Kioszk” de pe Széchenyi-tér o sîrbare

la care s'au prezentat sub conducerea dlui Augustini vro 15 studenți români. În anul acesta studenții de diferite naționalități dela universitatea din Budapesta au ținut earăși o întrunire în hotelul „Metropole” participând peste 70 studenți dintre cari 25 Sârbi, 10 Slovaci și 1 Sas din „Ardeal”. Se înțelege îl doare mult pe „Hozsánk” acest frumos „progres” și că studenții slovaci și sârbi au dat ascultare „apelului” în număr așa de frumos. Pentru aceea recomandă această seară de înfrățire în atențiunea profesorilor și rectoratului dela universitate, spunând că se-i scape de perire cel puțin pe Slovaci, căci Românii nu se mai pot pune pe calea adevărată, „altfel peste un an numărul studenților slovaci naționaliști cel puțin se va duplica”. Asta o credem și dorim și noi din inimă. Ne-am bucurat mult și acum văzând patriotismul curat și iubirea de neam a tinerilor Slovaci și Sârbi. Înainte pe această frumoasă cale!

Constatări oficiale. „Pesti Napló” într'un entrefilet constată, că ceea-ce face Kossuth Ferencz nu e nici mai mult nici mai puțin decât „agitație antidinastică”, ear' casul dela Dobrițin — crimen lesae majestatis. „Aceasta nu se mai poate nega — zice „Pesti Napló”. Lui Kossuth i-se ridică în picioare demonstrativ toți mesenii, și se trimite depeze de supunere unui domnitor străin. Acestea au sînt incidente ci simptome”. După aceste constatări îi întrebăm pe stimabili dela „Pesti Napló” de ce stăpânul lor Wekerle nu dă nici un ordin — procurorului suprem?...

Seara de înfrățire.

Budapesta, 20 Noembrie, 1894.

„Aceleași arme poartă,
Merg unii lângă unii,
Împart aceeași soartă
Și patru sînt la număr!”
Nenișcu.

„Patru sînt la număr!”

Vă aduceți aminte de o frumoasă analogie într'un toast ținut la imponenta conferință națională în vara anului 1893 de iubitul nostru Augustini? El zise, că mama Ungaria are cinci copii cu unele și aceleași drepturi sînte, cu egale pretențiuni. Dar' dintre aceștia cinci unul dintre cei mai tineri s'a sumeji și îngâmfat, și în el s'a născut rivna de a despoia pe ceilalți patru de tot ce le compete și de a se îngrășa numai pe sine. Dar' eată vine fratele cel mai mare, Românul, și provoacă pe ceilalți frați de suferință, ca împreună să dea peste nas obraznicului răsvrător și se-l aducă la reson...

„Astfel s'a așezat și elementul rutean în Bucovina, în șesul Prutului și în ținuturile muntoase de cătră Galiția, dar' de loc nu exclusiv, ci numai preponderând (mit vorwiegender Stärke), astfel că Românii locuitori în acele părți vorbesc pe lângă limba lor maternă și pe cea ruteană, mulți chiar făcând să mai vorbească cu cea maternă. Din motivul acesta ar fi în totcasul pripit și greșit a concluda imediat la naționalitatea ruteană a tuturor celor ce vorbesc ruteneste. Dacă nu voim a nega, că dintre cei 200.000 care vorbesc ruteneste în toată Bucovina, cam 20.000 au emigrat în deosebite vremi și mai ales pe timpul persecuțiilor religioase polone din veacul trecut din Galiția și Rusia roșie în Bucovina și se așezară acolo, nu trebuie dimpotrivă să uităm că limba este, nu-i vorbă, cel mai eminent și mai important, dar' nici decât singurul criteriu al naționalității, ci datinele, obiceiurile și înclinațiile și mai ales religiunea alcătuiesc în această privire factori egal îndreptățiți, încât rezultă că cei 80.000 Români ce vorbesc ruteneste, vorbind simplu o limbă vecină — fie la mulți dintre ei chiar uitată cea maternă — încă nu au renunțat la naționalitatea lor și nu s'au anexat la cea ruteană.” Planul clădit pe calculul — tocmai dovedit ca fals — al naționalității rutene a tuturor celor vorbiau ruteneste, planul de a

Poate fi ceva mai lămuritor, mai este ceva de adaus pentru a vorbi de scopul înfrățirii noastre? Nu. Machinațiunile molestatoare și clare ale arogantului nostru „frate” și suferințele noastre comune ne împing de sine în curentul natural, de a ne înstrăina de el cu totul și a da mâna pentru apărarea noastră comună. Și era ceva înălțător din seamă afară de a vedea laolaltă pe tinerii nepoți ai acelor patru frați în o formă asupriți și apăsați de un răsfațat și de gâlcevi iubitor.

O singură notă jignitoare în armonia serii au fost frații sași, cari nu și-au trimis decât un singur ablegat... Cum? E cu puțință, ca descendenții acelora, cari cu un eroism fabulos s'au luptat contra gloatelor turcești, nepoții de același sânge cu tinerul student din Sebeș, cum George Hecht dela Sibiu și în fine cu martirii studenți căzuți și îngropați în Feldioara lângă Brașov — e cu puțință, zic, ca aceștia astăzi să fi pierdut cu totul curajul și voința strămoșească! „Vor fi avînd și ei cauzele lor”, cum am mai zis, dar' totuși i-aș ruga a-și reaminti ce a zis Goethe:

„Immer strebe zum Ganzen! Und kannst du selber kein ganzes werden, als dienendes Glied schliesst an ein Ganzes dich an!”

Trecînd însă peste acest incident, seara de înfrățire a fost o manifestațiune de adevărată și reciprocă iubire!

Trecerile dela inmul nostru național la „Hei Slovane”, dela inmul sîrbească la „Siebenbürgen, Land des Segens”, au fost momente de o nemărginită însuflețire. Avea un farmec deosebit a vedea, cum fiecare se aprinde de entuziasm, de un foc tainic, de o iubire nestăvilită, putîndu-și cânta neîmpedecat inmul său, în care e depus aproape tot ce simte și dorește poporul căruia aparține. E un fenomen rar și frumos de a mai ușura împovărata inimă destăinuind amicului jalea ce ni-o mărește din an în an, din zi în zi fiastul neașoi al mamei noastre comune. Momente ca acestea îți dau putere, îți dau viață, promit a netezi cărarea bulgăroasă, pe care avem să ducem poporul nostru la locul merit lui, la viitorul de care cu drept visează. Zorile sepine se revărsă, pe orizontul cel învîlit în nori uriași începe a se răsbuna, nădejtile se apropie tot mai mult de a lor realizare, mîntuirea o vedem cu ochii, mîntuirea ce numai prin alianța acestor patru frați de suferință se poate dobîndi.

„E voea lor nestrămutată, ca să ne negăm trecutul și limba noastră”, vorbi în limba germană un tînăr sîrb, Doctor în medicină, proclamat președinte. „Dar' părinții noștri luptă pe față au început pentru apărarea acestora, și datorința noastră sfîntă e deci a urma întru toate pe părinții noștri! Hai-

dați să dăm mîna cu mîna, să înțărîm cu jurămint legătura și promisiunea, că de aici înainte uniți vom fi în faptele noastre!”

Eată un Românaș, tînăr student în filosofie, cu ochii scăldați în lacrimi de fericire, cu obraji rumeniți de o agitație sufletească extraordinară, rînduindu-se pe un scaun salutat din partea Românilor pe frații care au dat binevoitoarea ascultare voiei românești. Era forțat de a fi alesul, care ca primul să salute pe aliații frați și se-i invite de a pune astăzi bază solidă, peatra fundamentală la edificiul marelui ce împreună vor să clădească...

Momente multe promițtoare, ce desemnează în conture destul de clare urșita, viitorul a patru naționalități...

Dacă ochilor iubitorilor noștri martiri, dedați a rătăci numai prin întunecul celulelor, lipsiți de ori-ce privilegii frumoasă, li-sar fi permis a arunca o singură privire în sala, unde am fost întruniți, de a vedea pe însuflețitul nostru președinte, avînd la dreapta pe un Român, la stînga pe un Slovac, de a vedea pe Sîrbii cei vecinic vioi și Slovaci cei prietenoși, ear' față în față pe Românii cei cu inimile învîlitate în dolii, în dolii pe cinci ani, până va sosi așteptata primăvară pentru sîrmana noastră națiune, — o, văzînd toate acestea, nu cred să nu li-se fi ușurat greutatea osîndeii infernale! Asigurările fraților noștri, că „dacă Românii vor plînge, și ei vor plînge cu noi, durerile noastre sînt și ale lor, și dacă în curînd ne va zimbi fericirea, și ei o să se bucure cu noi... acestea, zic, li-ar fi celor din temnițele statului mîngăieri în suportarea chinului.

Între astfel de vorbiri, de asigurarea reciprocei afecțiuni, seara de înfrățire a avut un caracter de tot demn și solemn. Vorbirile s'au ținut la început în limba germană, ear' după aceea fiecare în limba maternă, interpretându-se după posibilitate.

S'au cântat de cătră fiecare naționalitate melodii populare, un tînăr slovac a executat la pian cu o frapantă dibăcie jalmicele travnițe, doi Români, elevi ai academiei de muzică de aici, au cântat două măiestre melodii de Beriot, au mai cântat niște doine române, acompaniați la pian (Știi tu... Marșul lui Mihail Viteazul etc.). Corul nostru a executat cântările: Auzi buciul mul cum sună, Tricolorul... ear' Sîrbii cei dibaci în cântări au intonat frumosul cânt: Lepa Dalmatia! Dintre toate mai aplaudată pentru actualitatea sa a fost: „Doina lui Lucaci”.

Momente de rară însuflețire a fost ceteria unei ode dedicate tinerimii de cătră un Român ardelean și propunerea președintelui de a se trimite telegrame la Vaț și Seghe-

ce să caută numele românești cum s'ar căuta niște fosile.

Acestui proces trebuie să i-se pună, de se poate, capăt. Imigrațiunea nu se poate sista; Galiția-ostică, în Sud dela Stry și Nistru, este un pămînt foarte productiv de oameni, care, sărăciți de șlahta polonă și de jivina jidovească, emigrează și vin mai ales în Bucovina. Fortificarea propriului element, care se poate apoi bine rezista, este singurul mijloc de a pune capăt progresului, nu rutenismului, ci rutenisdrîi; statul trebuie sălît și să dea tot ajutorul posibil pentru acest scop, dar' el trebuie cerut mai cu impetuositate decât până acum.

Pentru că rău este...

Rutenisarea.

Și deoare-ce Rutenii au obrazul a vorbi de romanisare, se constatăm noi în mod incontestabil rutenisarea.

Numai după aceea vom pute să pricepem bine programul Rutenilor tineri, care-i un atac și lacom și perfid asupra Românismului.

Să vorbim earăși în cifre și anume să luăm cifrele dintr'un isvor, despre care însuși Bidermann*) spune că trebuie să fie preferit, pentru că „exactitatea-i cu greu i-sar pute contesta”: e Mikulicz.*)

La finea deceniului al șeptelea al acestui veac erau în Bucovina, după Mikulicz:

*) Die Bukovina, pag. 48.

**) Hauptbericht und Statistik, 1872, pagina 65—67.

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Bucovina.

NOTIȚE ASUPRA SITUAȚIEI POLITICE

De

George Bogdan.

V. Naționalitățile Bucovinei și politica lor.

1. Rutenismul.

(Urmare.)

Rutenii au venit, după anexarea Bucovinei la Austria, în număr foarte mare din Galiția în Bucovina. Aceasta o zic și acei autori, pe care i-am combătut pe paginile premergătoare, și prin urmare eu nu mă mai opresc la amănuntele emigrației.

Și Rutenii crescuseră foarte mult la număr, mai Rutenisînd și Români, care nu au fost și nu sînt atât de rezistenți ca Rutenii, denen auch die ruthenisirten Rumänen zugechnet werden müssen, cum zice și Ficker*). Și în acest chip, fîgînd și de slujba militară din Galiția — pentru a împopula Bucovina se sistase aici pe timp de 50 ani obli-gămîntul de a servi în armată — rutenisînd în țeara unde veniau ajunseseră a fi la 1851, după scrupulosul Czörnig și în cifră rotundă, 142.000 față cu 180.000 de Români.

Rutenii la 1848.

Să fac aici o intercalație de interes. Politicianii ruteni, care se trezesc mai bine în

*) Hundert Jahre, pag. 7.

*) Publicat sub titlul Promemoria zur Bukowiner Landespetition von Jahre 1848 (Reichstagszahl 183) im Betreff der provinziellen Stellung der Bukovina. Von der Bukowiner Landespetition. Wien, 1849. Druck von Carl Gerold.

*) Ruteanul galițian, se mai zice, privește greco-catolicismul ca notă esențială a naționalității sale. Ea lipsește la cei 80.000 Români ce vorbesc și ruteneste ori și numai ruteneste. După conscripția dela 1846 Rutenii greco-catolici erau în Bucovina cel mult 10.000.

*) Memoriul citat, pag. 11 și 12.

**) Emancipationsruf, p. 15.

**) Vezi de pildă Ioan Bumbar și Grigorie Halip, Privire istorică asupra trecutului politic-social și național al ducatului Bucovina. Brașov, 1886 mai ales pag. 10, 11 și 12; D. Dan, Lujenii, Cernăuți 1893 etc

din, apoi lui Miletits, Polit și Hurban-Vajansky. Conținutul celor cinci telegrame e următorul:

„Tinerimea naționalităților întrunită pentru cultivarea solidarității în luptă, Vă saluta măriți anteluptători și vă promite solemn a Vă urma rezoluții în luptă și în suferință chiar.”

Această telegramă s'a trimis dintre Români la adresa Drului Rațiu în Seghedin și Pop de Basești în Vaț, ear' în special Drului Lucaciu cu următorul text:

„Tinerimea naționalităților întrunită, cuprinsă de durere la știrea morbului Vostru, Vă imploară dela bunul Dumnezeu grabnică însănătoșire. Conștiința că suferiți pentru un neam întreg se vă aline durerile!”

Încă vr'o câteva strinsete de mâni, îmbrățișeri frățești, apoi ne despărțirăm cântând cu frații slovaci.

»Boh ie s' nami
Kto proti nam,
Toho Parom zmetie.

(Domnul sfânt este cu noi,
Peață cine-i contra noastră!)

Dorin.

Cătră universitarii români.

Cluj, 21 Noemvrie 1894.

Pe 17 ale lunii acesteia au fost citați câțiva din tinerii noștri universitari înaintea judeului de instrucție, pentru-că mai astă-iană au avut îndrăzneala de a merge la gară, ca să-i zică dlui Dr. Lucaciu, care chiar atunci scăpase din temniță — un bine ai venit.

În 18 ale acestei luni a ținut deputatul Pázmándy o disertație, în care îndeamnă societatea maghiară să influențeze într-ocol, ca să se aducă legi, prin care școalele confessionale românești să devină institute de maghiarizare.

Adecă aici am ajuns!... Nouă, tinerilor români nu ni-e iertat să ne bucurăm, când scapă de suferință acela, care pentru noi a suferit; care libertatea și-a jertfit-o, ca noi să fim liberi. Nouă nu ni-e permis, ca față cu părintele nostru iubit, care viețuiește și-ar sacrifica-o, numai să-i văză fiii fericiți — să ne manifestăm iubirea; nouă ei ne demandă, ca pe aceia, pe care ni iubim, să-i urim; nouă ei ne poruncesc, ca pe aceia, care ni-au făcut mai mult bine, să-i părăsim... Ei vreau ca natura străplăntată de Dumnezeu în sufletul omenească, și care ne spune: ca așa să lucrăm și să simțim, căci altcum sufletul omenească nu poate lucra și simți, — ei vreau ca această natură să o dăm de minciună. Ei vreau să fim paricizi!!

Așa-i prezentul!

Și ce vreau ei pentru viitor?

Vreau ca școalele noastre să se servească drept mijloc de maghiarizare. Vreau ca acolo unde noi am învățat dulcea noastră limbă românească; unde în această limbă am învățat ce-i virtutea, libertatea; unde am învățat a iubi națiunea, patria, a ne încălzi și însușii de faptele glorioase ale strămoșilor noștri, unde am învățat a suferi, a ne jertfi — dacă trebuie, — pentru virtute, pentru binele națiunii și al patriei... pentru Dumnezeu: ei vreau ca acolo urmașii noștri să învețe a uita acea limbă, a ne urf doinele desfătătoare; ei vreau ca faptele glorioase ale strămoșilor în ochii urmașilor să fie fapte de rușinea cărora să se sue sângele în obraz; ei vreau ca virtutea, iubirea de patrie și na-

țiune în ochii urmașilor să fie crimă, tradare, renegare... ei vreau ca urmașii noștri să aibă un alt D-zeu!

Asta o vreau ei pentru viitor!!

Și în fața acesteia ce datorință ni-se impune nouă studenților universitari români? Sau ne plecăm capul și vom fi ce vreau ei să facă din noi, sau ne vom lupta și vom fi ce vrem noi, vom fi națiune liberă, vom trăi ca națiune liberă românească pe pământul nostru liber.

Noi, fraților, trebuie să rămânem ca națiune română, noi trebuie să ne eluțăm pe pământul acesta viețuiește națională. Căci fără viețuiește națională, o carieră mărgăv, hidoasă e și traiul omenească. Noi trebuie să ne eluțăm viețuiește națională, căci sângele vărsat pe câmpiile noastre trebuie să aducă roadă; lacrimile amare ale mamelor, soțiilor și fiicelor pentru cei care și-au dat viețuiește răsplătă, așteaptă aceasta; noi trebuie să ne eluțăm viețuiește națională, căci întemnițării noștri martiri nu înzadar sufer.

Ei bine — vor zice poate mulți — nu ne-am luptat destul și rezultatul e că reprezentanții noștri au ajuns în temniță? Nu, fraților, numai puțini, foarte puțini și-au făcut datorința.

Atunci, când ultimul țeran va fi gata a-și sacrifica averea, viețuiește pentru națiune, când nu se va afla între noi, care se vră altcum a trăi decât ca Români, atunci când vom fi hotărțiți cu toții sau să fie țeara în care trăim mama noastră ocrotitoare, sau cu toții, trei milioane, vom intra în Seghedin ori Vaț.

Atunci ni-am făcut datorința.

Cum să ajungem aceasta?

În anul 1848 studenților români în vre-o câteva săptămâni le succede să îndemne poporul chiar pe vremea, când era mai mult de lucru a se aduna în număr de 40—50.000 pe Câmpul-Libertății.

Li-a succed, ca tot Românul să fie gata a-și sacrifica viețuiește pentru tron și patrie.

Studenții au fost deci atunci dascălii poporului, ei l-au învățat pentru ce și cum trebuie să se lupte poporul.

Dascălii poporului trebuie să fim și noi. Trebuie să creăm o școală, în care toată românimea din Transilvania și Ungaria să încapă. Direcțiunea acestei școale să fie studențimea universitară, ear' profesori tot cărturarul cu suflet românesc.

„Minte, minte, măriță națiune română”, exclamă bătrânul dascăl.

Ah! poporul acesta brav lumină pretinde, lumină trebuie să-i dăm noi poporului, ca să vadă în ce stă fericirea, unde zace dreptatea.

A lucra spre binele națiunii, a lua parte — deși numai ca o albină — în desvoltarea unei națiuni, ca să ajungă la treapta aceea, de unde în toată splendoarea se-și poată manifesta puterile și virtuțile, cu care se iee parte la gloriificarea neamului omenească: unde-i acel suflet blasat, care se zică, că nu-i această fericirea, nu acesta-i scopul omului. Există simțământ mai curat, dor mai nobil, ninsușit mai deamă de om decât aceasta?

„Îndrăsnim a fi mari”, zice un mare patriot maghiar cătră conaționali săi.

Să îndrăsnim, fraților, și noi a fi mari, noi trebuie să îndrăsnim. Noi trebuie să facem ca toată suflarea să fie mare. Noi trebuie să facem ca tot Românul să fie pătruns de cugetul: vrem să fim și să rămânem ca națiune română, de nu... „mai bine cu toții murim”.

*

ților, pe care Ficker a sporit-o, nu pricepem pe ce motive, cu 6000.

Dovedit este dar' că acum 25 de ani aproape Românii erau cu mult mai mulți decât Rutenii în Bucovina. Ei erau cu 29.741, deci cu aproape treizeci de mii mai mulți decât Rutenii.*

Cum stăm însă la 1880 și 1890? Eată cum:

	1880	1890
Români	sunt 190.005	208.301
Ruteni	239.690	268.367
Germani (cu Ovrei)	108.820	133.501

Statistica dela 1880 și 1890 nu au mai întrebat decât de „limba de conversație”, a redus prin urmare pe Români într'un mod foarte supărător. Nu cred însă că toți funcționarii și oamenii ce-au contribuit la cens ar fi liniștiți în conștiința lor. Un deputat dietal mi spunea că censul este în Bucovina o luptă de validitate — ca și niște alegeri pentru parlament; pe mulți din cei mult umblați la țară i-am auzit susținând cu toate acestea că și azi Românii ar fi preponderând.

Dar' cu toată nesiguritatea aceasta, nu cred că o statistică dela anul 1910 ne va arăta o diferență în plus față de 1890, ca cea dela 1869 față de același an în minus.

(Va urma.)

*) Curios mi-a fost deci să ceteșc în protocolul dietei bucovinene, ședința dela 13 Maiu 1874, un discurs al președintelui terii, Anadei, care susținea că în țeară sunt 190.000 Ruteni, 180.000 Români, 28.000 Nemți, 29.000 Iidovi. Rutenii ar fi fost la 1864 cu 10.000 mai mulți.

Aceste cugete au trecut prin mintea mea, când am cetit reflexiunile lui „d” la corespondența colegului din Budapesta; aceste idei le frământăm în creerii mei când am știut pentru ce sunt mai mulți tineri universitari români citați înaintea judeului de instrucție; aceste planuri mi-au venit în cuget, când a zis Pázmándy, că școalele noastre trebuie făcute mijloc de maghiarizare.

Să ne unim deci, fraților, să ne constituim ca să formăm școala tuturor Românilor sub direcțiunea noastră.

Și mai presus de toate: „Să îndrăsnim a fi mari!”

La lucru dar'!

Ori-ce întârziere e crimă.

De vom întârzia poate mâne-poimâne se vor împlini cuvintele profetului:

„Venit summa dies et ineluctabile tempus Dardaniae;
„Fuimus Troies, fuit Ilium et ingens gloria Teucrorum”.

Onu.

Din parlamentul maghiar.

Budapesta, 20 Noemvrie n.

Desbaterile bugetare continuă cu aceeași desinteresare, lipsă de zel și energie ca și ieri. Înainte de buget a vorbit deputatul Hermann Ottó despre meetingul catolic din Alba-Regală. Spune că acest meeting a proclamat acțiune politică și atragerea naționalităților în mișcările catolicilor. A isbitut ca un membru al dinastiei să exprime implorarea ajutorului divin asupra lucrărilor catolicilor. Toate acestea după logica deputatului Hermann stau în opoziție cu §§. 171 și 172 din art. de lege V. 1878, despre agitarea unei confesiuni contra alteia (ilaritate în stânga), cere ca ministrul Wekerle să urgenteze sancționarea proiectelor. Wekerle spune că principiile propagate în Alba-regală sunt periculoase. Referitor la urgentarea sancționării spune, că nu a sosit încă timpul să facă pași în această direcție. Speră că proiectele vor fi sancționate în curând.

Se trece apoi la desbaterea bugetului ministerului de interne. Au vorbit deputații Apponyi, Ugron, Ivánka, Reiszig, Horváth și ministrul Hieronymi. Vorbire mai mare a ținut contele Apponyi, accentuând cu deosebire reformele administrative și electorale. Spune că toate acestea le-a promis ministrul Hieronymi în turneul său de astă-vară, după-ce a sosit acasă s'a făcut însă și el un ministru ca și ceilalți tovarăși ai săi. Îi răspunde Hieronymi spunând că tot ce a promis referitor la chestiunea naționalităților ași îndeplinit, adecă a purces cu cea mai aspră rigoare în contra lor (!). El n'a promis că relativ la chestia naționalităților guvernul va schimba în prima linie legile electorale. Aceasta a promis-o numai pe mai târziu. Ugron și Horváth vorbesc de asemenea despre reforma administrativă, acest din urmă din punctul de vedere al soluțiunii chestiei naționalităților.

Cronică politică.

După-cum am spus ieri, între guvernul austriac și căpeteniile partidelor coalitate decurg tratative în privința reformei electorale. Până acum însă guvernul nu a putut ajunge la o înțelegere. Între stânga și Poloni s'ar pute mai ușor ajunge la o înțelegere, dacă poziția contelui Hohenwart față cu reforma electorală nu ar face situația critică. Până acum unicul obiect al consultațiilor e propunerea contelui Hohenwart de a li-se mijloci lucrărilor, prin camerele muncitorilor, o reprezentanță în Reichsrath. Stângei unite și Polonilor li-se pare prea restrâns acest fel de reprezentanță. Contele Hohenwart nu vrea să se abată dela punctul său de vedere și situația critică e întemeiată prin faptul, că e cu totul exclus, că principele Windischgrätz va pute aduce la bun sfârșit reforma electorală fără concursul contelui Hohenwart. Poziția ministerului Windischgrätz e deci foarte critică și în curând se va decide asupra sorții coalițiunii.

Partidul Cehilor-bătrâni a ținut la 18 c. n. un congres în Praga, la care au participat reprezentanți din toate cercurile cehice. Adunarea, care a fost prezidată de Dr. Rieger, a adus o rezoluțiune în sensul, că partidul se declară pentru abandonarea politicii de pasivitate observată de Cehii-bătrâni dela 1881 începând și ia poziție în contra sufragiului universal. S'a mai decis ca să se reorganizeze partidul și să se facă numai decât pregătirile pentru alegerile dietale ce se vor ține anul viitor.

Curentul rusofil în Bulgaria câștigă tot mai mult teren. După o depeșă din Sofia, în întreaga Bulgaria și mai ales în capitală ese tot mai cutezător la iveauă antipatia față cu persoana principelui. În cafelele și alte localuri publice se vorbește pe față în modul cel mai dejositor despre „Samsvanef”, pe care noul Țar îl va alunga în curând din țeară. Aceste lucruri sunt foarte caracteristice. Mai caracteristic e însă faptul, că poliția e informată despre toate acestea, dar' nu trage pe nimeni la răspundere, deoare-ce sunt tocmai aderenți ai guvernului actual cei care vorbesc astfel despre principele. Adversarii principelui numesc deja și numele succesorului, care va ocupa, din grația Rusiei, tronul bulgar după expulsarea lui Ferdinand. Acesta nu e altul decât principele Waldemar din Danemarca, pe care Bulgarii îl aleseră deja odată ca principe, dar' a refuzat să primească. Acum principele va primi la tot casul alegerea. Așa zic aderenții guvernului și amicii lui Zancov.

Obraznicie jidano-antidinaștică.

Adunarea catolicilor ținută Dumineca trecută la Alba-Regală a trimis telegrame de omagiu M. Sale Monarchului, M. S. Împăratei, arhiducelui Iosif, Papei, cardinalului Vaszary etc.

Arhiducele Iosif a răspuns la adresa episcopului tot telegrafic cu următoarele cuvinte:

„Primiți atât P. S. Voastră cât și catolicii adunați lângă mormântul Sf. Stefan, mulțumitele mele cele mai călduroase pentru amabila salutare. Binecuvântarea lui Dumnezeu se însoțească acțiunea D-Voastre. Pentru aceasta îmi ridic eu rugăciunile cătră Atotputernicul.”

Eată ce scrie Veigelsperg Lehel, la porunca fratelui său Wekerle, în numărul dela 20 Noemvrie despre telegrama arhiducelui:

„Ne apare ca o ironie isbitoare, și într-adevăr a făcut o impresie uimitoare faptul, că arhiducele Iosif a împrumutat strălucirea cea mare și popularitatea cea mare a numelui său princiar acestei propagande revoluționare...”

„Ocrotirea morală pe care o acordă înaltul arhiduce unei mișcări, care nu se manifestă prin legislativă, ci în niște adunări populare necontrolabile; unei mișcări ce arată toate semnele de agitație pătimăse contra păcii, liniștii și concordiei poporului maghiar și abstrăgând dela tendențele răsvrătoare amintite de noi deja, chiar prin forma manifestățiunii are un caracter plebiscitar contra ori-cărei autorități legitime, (!!!!), opiniunea publică (bine înțeleasă ovreo-wekerlistă) nu-și poate explica altfel această ocrotire, decât că Alteța Sa Imperială și Regală a fost lăsată în nedumerire despre toată această întreprindere, despre direcțiunea și scopul ei și că sentimentele și convingerile Alteței Sale au fost exploatate în mod nepermissiv. Mirarea asupra acestei procedări (a arhiducelui) este mare...”

„Lealui” pehlivan de pe fotoliul ministrului-preșident astfel se obraznicește, încât își permite a se supăra și pe un membru al familiei domitoare, dacă nu spriginește reformele păgâne, ce s'au legat a le da Jidanilor pentru spriginul bănesc.

În ședința dela 20 Noemvrie a parlamentului maghiar, epilepticul revoluționar Otto Hermann s'a obraznicit a interpela, cu consimțământul tacit al lui Wekerle, privitor la telegrama arhiducelui Iosif, cam în următoarele cuvinte:

„Și ceea-ce mai ales aruncă lumină dar' asupra mersului desbaterilor, rezoluțiilor, scurt, asupra întregii adunări din Alba-Regală, este împregiurarea, că arangiatorilor li-a succed a îndupla pe un membru al dinastiei și încă pe acela pe care națiunea pune mai mare preț, ca el să se imploare binecuvântarea cerească asupra acelei adunări”. (Risete în stânga extremă.)

Cutezanța republicanilor devine de nesuferit, dacă nu se rețin a se pronunța în așa mod și asupra faptelor membrilor familiei domitoare, săvârșite din cea mai adâncă convingere.

Se coace, se coace buba wekerlo-kosuthistă.

O reflexiune.

„Foia diecesană” scrie în numărul său dela 6/18 Noemvrie:

„Dreptatea” în numărul de Joi, în articolul de fond intitulat: „Afirmarea noastră în chestiunea limbii” vine a vorbi și despre emisul ministerial în afacerea limbii de corespondență cu comitatul Timiș, și zice următoarele:

„În chestiunea limbii de corespondență e acum luptă între consistorul din Caransebeș și comitatul Timișului. Lucru stă astfel:

„Până la anul 1890 comitatul Timișului a primit acte dela consistorul Caransebeșului în limba românească fără dificultate. De atunci încoace însă când și când le va înapoia sub

comitatul scrie cătră consistor că în comitatul Timișului limba românească nu e limbă protocolară, la ce consistorul a răspuns provocându-se la decisiul congregației din 1869.

„În urma aceasta comitatul administrativ s'a adresat cătră minister, ear' ministerul zice că pe temeiul legii de naționalități și al decisiului de sub nr. 141 al congregației comitatului Timiș din 1869, până la anul 1873 protocoalele congregației s'au purtat și în limba românească. Dela acest an încoace însă s'au purtat numai în limba maghiară.

„Ministrul recunoaște, că o decisiune directă și formală nu s'a adus prin care să se fi suspins decisiul din 1869, dar' aceasta s'a întemplat numai „tacite” și pe calea praxeii. Dar' nu numai prin praxa de 20 de ani s'a scos în faptă din vigoare numitul decisiu, ci și „de jure” prin aceea, că la compunerea statutelor comitatului pe baza art. d. l. XXI. din 1886 nu s'au mai luat în aceste statute și postul de vienotar comitatens pentru compunerea protocolului în limba românească.

„Pe temeiul acesta ministrul cere, ca pe viitor consistorul să corespundeză numai în limba maghiară cu comitatul Timișului.

„După-cum sântem informați consistorul Caransebeșului într'o reprezentație la minister a apărât dreptul limbii românești pe baza legii de naționalități și a decisiului comitatului Timiș nr. 141 din 1869.

„Va să zică, acum așteaptă consistorul decisiul ministrului, care foarte probabil va persista pe lungă scoaterea limbii române, ear' consistorul se va conforma.”

După acestea vine la concluziune:

„Ei! Dar' până acum nu a fost detras acest drept și de ce a corespondat totuși în limba maghiară cu comitatul Timișului numai consistorul din Caransebeș, ci și cel din Arad? Oare tacite n'au abzis deja de bună-voe aceste consistorii de dreptul limbii?”

Căci numai în urma acestei afirmări de tot blânde se poate scrie, că deja la 1873 s'a șters limbă română dintre limbile oficioase ale comitatului, deși în mod nelegal, dar' starea dela 1873 până la 1894 îndreptățește pe ministrul să vorbească de us, căci douăzeci și unu de ani nu e glumă.”

Sântem în mod deosebit surprinși văzând ce acest articol al „Dreptății”, după cele reproduse, vine la concluziunea, că consistorul din Caransebeș a corespondat în limba maghiară cu comitatul Timișului, și că tacite a abzis de bună-voe de dreptul limbii.

Ce îndreptățește pe scriitorul articolului din chestiune de a veni la această concluziune? A afirma de o parte, că până la 1890 comitatul Timișului fără dificultate a primit acte românești dela consistorul din Caransebeș, ear' de altă parte a trage concluziunea că acest consistor a corespondat în limba maghiară, și că tacite a abzis de bună-voe de dreptul limbii, este ceva ce nu e chiar logic, și nici nu se poate pricepe.

Nedreptățe este concluziunea „Dreptății”. Consistorul din Caransebeș nu a abzis tacite și de bună-voe de dreptul limbii.

Oare, dacă consistorul nostru s'ar fi folosit de limba maghiară în corespondențele sale cu comitatul Timișului, și dacă tacite și de bună-voe ar fi abzis de dreptul limbii, ar fi avut motiv comitatul ca să se adreseze la minister pentru de a interveni în favorul limbii maghiare? Așa credem că nu!

Dacă se vorbește de us, acest us nu se poate referi la faptul că consistorul nostru ar fi corespondat ungurește abzicând de limba română. Dovedă sânt însăși cele afirmate de „Dreptatea”, că până la 1890 comitatul Timiș a primit acte românești dela consistorul nostru. Cum ar fi putut să primească acte românești, dacă consistorul ar fi folosit limba maghiară, abzicând de bună-voe de limba română, după-cum îi place „Dreptății” a concludere?

Consistorul nostru i-se face nedreptate din partea „Dreptății”; o imputare nemeritată și nemotivată; ceea-ce n'am așteptat și nici n'am putut trece cu tăcerea.

Din comitatul Tîrnavei-mici.

Primim o corespondență, care, în scurtimea ei, este atât de clară și de dureroasă, încât nu putem să nu facem și din partea noastră un apel stăruitor la inteligență.

Nu întârziati, fraților a vă concentra și a lupta pentru drepturile și ușurarea poporului!

Corespondentul nostru scrie:

Stimate Domnule Redactor!

Comitatul Tîrnavei-mici este nefericitul comitat unde populațiunea plătește în fiecare an 10.000 fl. la Kultur-egylet, zeci de mii pentru casele comitatului, alte mii pentru Crucea-roșie, pentru spitaturi și pentru multe alte instituțiuni maghiarizatoare. Și deși banii acestia se scot în mare parte din sudoarea cruntă a poporului român, deoare-ce Românii fac 50%, după statistica cea mai nouă, totuși

Pentru redacție responsabil: **Ioan Ciontea.**
Proprietar și editor: **T. Liviu Albini.**

Firma subscrisă vinde

Toate numai cu 95 cruceri.

Comandele se se facă repede, căci proviziunea nu e tocmai mare.

1. tulpan pentru dame, mare, în toate colorile sensațional splendide, bucată inevitabilă, numai 95 cr.
 12. batiste de buzunar din batist francez cu margini sigure la spălat, toate tivite, numai 95 cr.
 1. cămașe pentru dame cu broderie admirabilă, bucată pompoasă, neprețuită, numai 95 cr.
 1. cămașe pentru domni, excelentă, albă sau în color, numai 95 cr.
 1. păreche pantaloni pentru domni sau dame din barchet, până ori împlețiți, groși și călduroși numai 95 cr.
 1. orologiu francez de bronz, cu lanț lung, mecanism excelent și punctual, numai 95 cr.
 1. măsuriță de damast, colorată, cu desennuri admirabile, în colorii splendide, numai 95 cr.
 6. serviete de damast, acesăși mostre, numai 95 cr.
 3. părechi ciorapi de iarnă pentru dame, fiecare păreche în alte colorii, lungi până la genunchi, numai 95 cr.
 4. părechi ciorapi de iarnă pentru domni, groși și călduroși, numai 95 cr.
 1. sortiment de jucării pentru băieți și fetițe, 8 bucați foarte frumoase, numai 95 cr.
 6. linguri din argint Britania, rămân pururea albe, numai 95 cr.
 6. cuțite cu prăsele de argint și furculițe dintr-o bucată, numai 95 cr.
 12. lingurițe de cafea din argint greu, veritabil Britania, rămân pururea albe, numai 95 cr.
 1. lingură de supă din argint Britania, frumoasă și durabilă, numai 95 cr.
 1. covor de pat lucrat în mosaic, executare admirabilă, numai 95 cr.
 1. inel de aur dublu cu imitațiune de diamant ori altă piatră imitată, numai 95 cr.
 1. păreche cercei cu imitațiune de briliante strălucitoare, numai 95 cr.
 1. broșe de briliante pentru dame cu admirabile petri imitate, numai 95 cr.
 1. briciag englez cu patru tăișuri diferite, imitațiune de broască țestoasă, numai 95 cr.
 1. pipă de spumă artificială cu capac de argint de China, bucată sensațională pentru fiecare fumător, numai 95 cr.
 1. țigaretă de spumă, veritabilă, cu chichilibar veritabil, artistică lucrată, în etui fin de catifea, numai 95 cr.
 1. lanț de orologiu din argintnichel fin, în fason admirabil de aur și argint, numai 95 cr.
 1. fulard de mătășă în colorile cele mai frumoase și mai variate, numai 95 cr.
 Bani mulți cruță fiecare damă, care își comandă dela mine o haină. Stofa pentru o toaletă completă (circa 8 metri) o vând numai cu 2 fl. 80 cr. Sunt stoffe de lână ori cachemire în colorile cele mai frumoase și noue, cu picuri ori flori.
 Numai 2 fl. 40 cr. costă și se confecționează 1 păreche de pantaloni excelenți pentru domni, din stofă de iarnă foarte bună, groasă, tare și trăinică.

Lucrurile ce nu convin se primesc înapoi și se schimbă. Expediția se face sub controla cea mai severă pe lângă rambursă sau anticiparea sumei de bani.

Adresa: Commissions-Bureau Apfel,

Viena I. Fleischmarkt nr. 6/Ht.

[2398] 5-6

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentală

Sistemul nervos

și
sexual turburatprecum și vindecarea radicală a acestuia.
Se trimite sub plic pentru 60 cruceri în marce postale. [16] 37-52

Eduard Bendt, Braunschweig.

Hârtie de scrisori

cu inscripția

„Totul pentru Națiune!“

lozinka sublimă a Fetelor Române efectuează Librăria „Institutului Tipografic“ în orice mărime de hârtie, cu diferite arabescuri, în cutii sau fără cutii.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
 7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
 8. Colăcărul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
 9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 12. Îndărălnici. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 13. Blăstăm de mamă. Legendă populară din giurul Născudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
 14. Bunica de Bojena Nemeová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 50 cr. sau 1 leu 20 bani.
 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 20. Un peșteră îndărălnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 21. Frietenul meu Văntură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
 25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
 27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
 28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 29. Sgarăitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
 30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 31. Născu-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
 42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
 43. Mica Fădă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
 44. Rusalina păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbișanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
 45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
 46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
 O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1894.

Budapesta—Predeal											
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	
10.05	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3.05	1.55	1.55	7.20	6.25		
8.25	2.10	2.50	pl. Budapesta	sos.	5.50	7.25	7.00	1.50	8.15		
11.24	4.07	6.28	Szolnok	sos.	2.30	5.28	3.50	11.46	4.55		
1.55	5.46	9.29	P. Ladány	sos.	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24		
3.46	7.08	1.50	Oradea-mare	pl.	2.25	11.04	8.48	12.23	4.43		
4.00	7.15	12.05	pl. Mező-Telegd	sos.	2.18	10.44	8.38	11.41	4.49		
4.39	7.43	1.02	Rév	sos.	1.52	10.07	8.13	11.07	4.49		
5.22	8.18	2.14	Bratec	sos.	1.26	9.30	7.47	10.32	6.30		
5.45	2.50	4.07	Ciucia	sos.	9.10	10.13	9.41	10.13	6.47		
6.34	9.07	3.54	Huedin	sos.	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41		
7.18	9.37	4.53	Ghirbău	sos.	4.52	12.17	7.58	6.39	9.00		
8.06	6.13	6.24	pl. Cluj	sos.	2.55	6.53	8.00	9.00	9.38		
8.32	10.37	7.03	pl. Cluj	sos.	2.00	11.01	6.14	5.25	7.30		
8.49	11.10	8.40	Apahida	sos.	10.45	5.45	4.48	6.47	11.06		
9.06	11.32	9.08	Ghiria	sos.	9.23	3.53	3.00	4.47	12.28		
10.08	12.50	10.40	Cucerdea	sos.	8.53	3.06	2.20	4.47	12.39		
10.57	1.25	11.25	Uioara	sos.	2.48	2.48	2.48	4.31	12.56		
10.59	1.43	11.54	Vintul-de-sus	sos.	1.17	2.40	1.51	4.25	1.11		
11.07	1.52	12.04	Aid	sos.	8.23	2.11	1.23	4.04	1.20		
11.31	2.18	12.34	Teiuș	sos.	8.06	1.45	12.54	3.42	10.56		
11.48	2.40	1.00	Crăciunel	sos.	7.59	1.10	2.49	2.49	11.40		
12.25	2.40	1.40	Blaj	sos.	12.39	7.30	12.24	2.18			
12.50	2.17	2.17	Mickasza	sos.	6.56	11.29	1.18	1.39			
1.04	2.35	9.09	pl. Copsa-mica	sos.	6.54	11.14	1.01	1.01			
1.35	3.14	3.14	Mediaș	sos.	6.41	10.53	12.46	12.46			
1.50	3.34	9.42	Elisabetopol	sos.	6.20	10.21	12.16	12.16			
2.13	3.49	9.44	Sighisoara	sos.	5.58	9.42	11.39	11.39			
2.32	4.11	9.59	Hașfalău	sos.	5.38	9.13	11.17	11.17			
3.04	4.48	10.22	Homorod	sos.	4.27	7.45	10.02	10.02			
3.39	5.27	10.51	Agostonfalva	sos.	3.53	7.01	9.22	9.22			
4.01	6.10	11.12	Apatia	sos.	3.37	6.35	8.57	8.57			
5.26	7.50	12.26	Feldioara	sos.	3.16	5.58	8.23	8.23			
6.08	8.30	12.58	pl. Brașov	sos.	2.45	5.08	7.43	7.43			
6.40	9.08	1.16	Timiș	sos.	2.18	4.40	8.50	8.50			
7.16	9.38	1.84	Predeal	sos.	1.42	9.57	5.57	5.57			
8.00	10.26	2.09	București	sos.	1.12	9.30	5.16	5.16			
11.00	12.26	2.19			7.45						
12.26	1.11	3.01									
8.45		9.15									

Budapesta, gara de vest — Rușava — Verceroava											
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	
8.35	11.05	9.15	pl. Viena	sos.	5.50	7.20	7.05	6.45	8.35	11.05	9.15
8.30	2.25	7.00	pl. Budapesta	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.25	1.80	8.30
10.30	3.41	9.21	pl. Czegléd	sos.	4.19	8.21	12.11	6.15	10.30	3.41	9.21
0.40	3.46	9.30	pl. Seghadin	sos.	4.04	8.13	12.06	6.00	0.40	3.46	9.30
1.47	5.49	12.52	pl. Timișoara	sos.	12.53	5.10	10.51	10.01	1.47	5.49	12.52
2.09	5.55	1.30	pl. Topoloveț	sos.	12.26	9.20	10.45	9.58	2.09	5.55	1.30
5.25	7.54	4.59	pl. Lugoj	sos.	9.20	8.55	7.60	11.00	5.25	7.54	4.59
6.15	8.02	5.52	pl. Caransebeș	sos.	8.28	7.18	8.49	7.42	6.15	8.02	5.52
8.49	6.57	7.42	pl. Teregoava	sos.	7.25	5.53	6.56	1.58	8.49	6.57	7.42
9.23	7.42	9.10	pl. Mehadia	sos.	6.48	5.10	6.28	12.58	9.23	7.42	9.10
10.25	9.10	11.16	pl. Baile-Herculane	sos.	5.39	4.05	5.39	11.14	10.25	9.10	11.16
11.16	10.22	11.37	pl. Topleț	sos.	4.35	3.21	3.08	4.49	11.16	10.22	11.37
12.28	11.47	12.56	pl. Rușava	sos.	2.46	4.05	2.51	4.10	12.28	11.47	12.56
1.11	1.10	1.10	pl. Verceroava	sos.	2.25	3.49	2.19	3.40	1.11	1.10	1.10
1.20	1.19	1.19	pl. București	sos.	1.09	3.40	2.10	3.40	1.20	1.19	1.19
6.25	6.25	11.25			1.12	7.10	5.50		6.25	6.25	11.25

Budapesta—Arad—Teiuș											
Tren mixt	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren mixt